

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Ndc/19/2020
Identifikačné číslo spisu: 4620201556
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4620201556.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. F., narodenú XX.XX.XXXX, bývajúcu u otca, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, so sídlom v Topoľčanoch, Škultétyho 1577/8, dieťa rodičov: matky A. Z. F., bývajúcej v R. P., D. XXX/XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Silviou Kollárovou, so sídlom kancelárie v Levoči, Štúrova 29, a otca E. F., bývajúceho v V., V. XXXX/X, zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Kišacom, so sídlom kancelárie v Topoľčanoch, Škultétyho 1597/7, o zmenu zverenia maloletej, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9 P/96/2020, o návrhu matky maloletej na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu matky maloletej na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9 P/96/2020 Okresnému súdu Poprad n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany predložil 27. novembra 2020 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu matky maloletej na prikázanie veci Okresnému súdu Poprad z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“). Matka maloletej návrh odôvodnila tým, že trvalý pobyt má maloletá od 17. februára 2020 na adrese v R. P., D. XXX/XX, preto je vzhľadom na vzdialenosť a hospodárnosť v konaní výhodnejšie prikázať vec na konanie a rozhodnutie Okresnému súdu Poprad. Poukázala, že maloletá je na základe dohody rodičov od 06. apríla 2020 v osobnej starostlivosti otca, čo však neznamená, že sa rozhodla, že s ním bude žiť natrvalo. Preto žiadala vec prikázať Okresnému súdu Poprad.

2. Otec maloletej k návrhu na prikázanie veci uviedol, že považuje návrh matky za nedôvodný a šikanózný. Mal za to, že nie sú naplnené dôvody na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, navyše daný návrh je v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a znamená iba zbytočné predlžovanie súdneho konania. Maloletá je na základe platnej dohody rodičov v starostlivosti otca, teda v V., a je teda legitímne, aby vo veci rozhodoval Okresný súd Topoľčany.

3. Ustanovený kolízny opatrovník sa k návrhu matky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti písomne nevyjadril.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Topoľčany) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Poprad). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

8. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto konaní nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala prikázanie (delegáciu) veci z dôvodu vhodnosti inému okresnému súdu. V danom prípade matka maloletej odôvodňuje vhodnosť ňou navrhovanej delegácie veci tvrdením o trvalom pobyte maloletej mimo obvod súdu, v ktorom sa vec prejednáva, a hospodárnejším prejednaním veci súdom, ktorého sídlo sa nachádza bližšie k tomuto trvalému pobytu maloletej.

8.1. Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 112 ods. 1 CMP). Je tak zrejmé, že ochranu záujmu maloletého môže zabezpečiť najlepšie (najefektívnejšie) súd, ktorý sa nachádza v blízkosti maloletého, pričom primárnym cieľom je, aby konanie v takejto veci prebehlo čo najrýchlejšie.

8.2. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletá mala v čase začatia konania (a stále má) bydlisko určené dohodou rodičov (dohoda zo 06. apríla 2020) u otca, v ktorého osobnej starostlivosti sa nachádza a má úmysel sa trvale zdržiavať. Je tak zrejmé, že súdom príslušným na konanie a rozhodnutie danej veci je Okresný súd Topoľčany. Matkou uvádzaný dôvod trvalého pobytu maloletej mimo obvod príslušného súdu a odôvodnenie vhodnejšieho prejednanía veci Okresným súdom Poprad s ohľadom na vzdialenosť a hospodárnosť konania, nie je dôvodom, ktorý by odôvodňoval prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Samotná skutočnosť, že maloletá (zdržujúca sa mimo obvod trvalého pobytu na základe dohody rodičov) má nahlásený trvalý pobyt na adrese v R. P., ktorý sa nachádza mimo obvod príslušného súdu, nie je dôvodom na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Najvyšší súd zdôrazňuje, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

8.3. Najvyšší súd navyše poukazuje, že v prípade zmeny okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna

príslušnosť, je možná postupom podľa § 112 ods. 2 CMP výnimka zo zásady perpetuatio fori, pričom je len na zvážení príslušného súdu prvej inštancie, či ide o také okolnosti alebo ich zmenu, ktorá by mohla odôvodňovať záujem maloletého dieťaťa na prenesenie tejto príslušnosti.

9. Najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.